

Assemblea General

De l'Assemblea General ordinària de la Institució d'enguany, mereix una especial menció el nomenament com a sòcia honorària de la Institució de la doctora Creu Casas. Durant aquest acte, el doctor Josep Vigo va fer una semblança de la trajectòria científica i acadèmica de la doctora Creu Casas, al mateix temps que recordava la seva estreta vinculació a les activitats de la Institució, tant en les èpoques de la clandestinitat com després de la represa, quan arribà a presidir l'entitat entre els anys 1980 i 1982. D'entre els molts valors que es reconeixen a la doctora Casas, cal destacar-ne la constància i rigorositat en el treball, però, especialment, la vàlua des del punt de vista humà.

de l'entitat es va realitzar durant l'any del centenari. Tot seguit, el tresorer va presentar l'estat de comptes de la Institució, el qual presenta un balanç clarament positiu.

Pel que fa a l'elecció dels nous membres del Consell Directiu, els socis votats van ser els següents:

Presidència	Jordi Sargatal i Vicens
Tresoreria	Miquel Rafa i Fornieles
Vocalies	Joan Font i García
	Cèsar Gutiérrez Perearnau
	Jordi Llorens i Poca
	Joan Maluquer i Margalef
	Joan Pino i Vilalta
	Llorenç Sáez i Goñalons
	Sergi Saladié i Gil

Sessió conjunta SCB - ICHN

21 de maig de 2002,
de 18 a 21 h
Sala Prat de la Riba de l'IEC

A continuació, el secretari va presentar les principals activitats dutes a terme durant l'any 2001 i va valorar el grau de compliment dels deu punts estratègics que es van establir durant el procés de reflexió que sobre el futur

Abans de donar per acabada l'Assemblea, el president no va deixar passar l'oportunitat d'agrair públicament la tasca que Jordi Pietx i Ferran Rodà han desenvolupat des del Consell Directiu de la Institució aquests darrers anys. ■

Projectes

Els sistemes naturals d'Alinyà

Després de dos anys d'intens treball, han finalitzat els divuit estudis que s'estaven duent a terme a Alinyà i cada un dels diferents grups de recerca ja ha lliurat els resultats del seu treball, resultats que es publicaran en una monografia que portarà com a títol *Els sistemes naturals de la vall d'Alinyà*.

NÚM. DE TÀXONS DETERMINATS	
ALGUES	169
FONGS	234
LÍQUENS	200
BRIÒFITS	111
CORMÒFITS	930
MOL·LUSCS	67
LEPIDÒPTERS	703
VERTEBRATS	241

Els resultats obtinguts en aquest estudi han estat força interessants i no solament donen una visió molt completa dels organismes i dels sistemes naturals d'aquesta zona prepirinenca, sinó que, a més a més, es complementen amb tot un seguit de propostes de conservació i gestió de les espècies que s'hi troben i dels seus sistemes aquàtics, forestals i de pastura.

Un cop finalitzat aquest treball s'ha de reconèixer la constància i l'elevada qualitat professional dels 63 investigadors que hi han participat, de la mateixa manera que s'ha de deixar constància que aquest treball no s'hagués pogut realitzar sense el continuat suport de la Fundació Territori i Paisatge.

Estudis realitzats (s'esmenta el centre de recerca al qual està adscrit l'investigador principal).

La fesomia geogràfica de la vall d'Alinyà. JOAN TORT i DONADA. Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional,

Universitat de Barcelona; Societat Catalana de Geografia.

Estudi climatològic de la muntanya d'Alinyà (Alt Urgell). JOAN MOISÉS REVERTÉ, MANEL IBÁÑEZ PLANA, RAFAEL RODRÍGUEZ OCHOA i JOSÉ RAMÓN OLARIETA ALBERDI. Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl, Universitat de Lleida.

Plànol geològic i nota explicativa del plànol geològic de la vall d'Alinyà i la seva rodalia (Pirineu català). JOAN ULLASTRE i ALÍCIA MASRIERA. Museu de Geologia.

Sòls de la vall d'Alinyà: aproximació a escala de reconeixement. JOSÉ RAMÓN OLARIETA, RAFAEL RODRÍGUEZ OCHOA, JOSEP MARIA RALUY, FRANCESC DOMINGO, JOAN MOISÉS REVERTÉ i JOSEP TORRA. Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl, Universitat de Lleida.

Estudi de la microbiota aquàtica de la vall d'Alinyà. RICARD GUERRERO, MERCEDES BERLANGA, XAVIER ROIG i MERCÈ PIQUERAS. Departament de Microbiologia, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

Les algues dels sistemes aquàtics de la vall d'Alinyà: biodiversitat i qualitat biològica de l'aigua. JAUME CAMBRA i GEMMA URREA. Departament de Biologia Vegetal, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

Els fongs de la vall d'Alinyà (primeres dades). JORDI VILA, XAVIER LLIMONA, CARLES CORTÉS, PILAR HOYO i ROSA MARIA ALENTORN. Unitat de Botànica, Departament de Biologia Vegetal, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

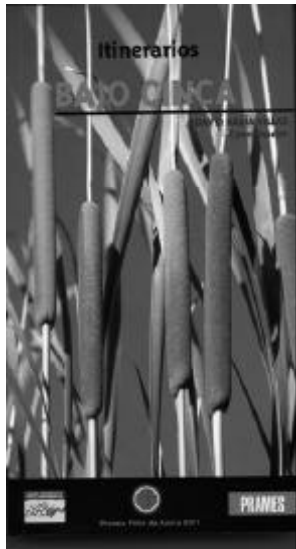
Aproximació a la flora líquènica de la vall d'Alinyà (Alt Urgell, Catalunya). ÀNGELS LONGÁN, ESTEVE LLOP i PERE NAVARRO-ROSINÉS (amb la col·laboració d'ANTONIO GOMÉZ BOLEA, MERCEDES BARBERO i ESTER GAYA). Unitat de Botànica, Departament de Biologia Vegetal, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

Els briòfits de la vall d'Alinyà. ROSA MARIA CROS, MONTSERRAT BRUGUÉS i LLORENÇ SÁEZ. Unitat de Botànica, Facultat de Ciències, Universitat Autònoma de Barcelona.

Flora vascular de la vall d'Alinyà. LLORENÇ SÁEZ, JOAN DEVIS i IGNASI SORIANO. Unitat de Botànica, Facultat de Ciències, Universitat Autònoma de Barcelona; Grup de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació, Centre Especial de Recerca en Biodiversitat Vegetal, Universitat de Barcelona.

Mapa de vegetació de les valls d'Alinyà; memòria explicativa. IGNASI SORIANO i JOAN DEVIS. Grup de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació, Centre Especial de Recerca en Biodiversitat Vegetal, Universitat de Barcelona.

Inventari i distribució dels mol·luscs a la vall d'Alinyà: informació bàsica per la

Guia naturalista por el Bajo Cinca. D. BADIA, G. CHACÓN, J.L. ESCUER, C. ENRÍQUEZ Y E. ROYES. Ed. Prames, 2002. Si voleu adquirir-lo, adreceu-vos a: l-badia@teletelone.es (PVP: 16 euros).

Aquest llibre conté 16 itineraris, terrestres i fluvials, amb els quals es pot descobrir l'entorn natural de la comarca del Baix Cinca.

(Continua)

conservació i la gestió de l'àrea. VICENÇ BROS, JORDI CADEVALL, ELISABETH HERNÁNDEZ, JORDI NEBOT, ALBERT OROZCO i FRANCESC URIBE. Museu de Zoologia de Barcelona, Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella.

Introducció a la fauna de lepidòpters de la vall d'Alinyà. FRANCESC VALLHONRAT, ARCADÍ CERVELLÓ, ALBERT XAUS, JOSEP JOAQUIM PÉREZ DE GREGORIO, JOSEP MIQUEL PARÉS, EMILI REQUENA, JORDI DANTART, JOSEP MARTÍ, ALBERT OROZCO i FREDERIC PALOU. Societat Catalana de Lepidopterologia.

Les comunitats d'artròpodes epiedàfics de tres localitats de la vall d'Alinyà. ANTONI SERRA SORRIBES i ÀLEX RICHTER BOIX. Departament de Biologia Animal, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

La fauna vertebrada de les valls d'Alinyà. JORDI CAMPRDON, DAVID GUIXÉ i JOAN MA-

LUQUER MARGALEF. Àrea de Biodiversitat, Centre Tecnològic Forestal de Catalunya.

Els boscos de la vall d'Alinyà. LLUÍS COMAS, BERTA OBON, TERESA MATA, JORDI VAYREDA i JOAN JOSEP IBÀÑEZ. Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals.

Els sistemes fluvials de la vall d'Alinyà; estat ecològic i propostes de conservació. VICENÇ ACUÑA i NARCÍS PRAT. Departament d'Ecologia, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

Ecologia i aprofitament dels ecosistemes pràcticoles de la vall d'Alinyà. JOSÉ MARIA ARENAS, IGNASI SERRA i MARIA TERESA SEBASTIÀ. Àrea d'Ecologia Vegetal i Botànica Forestal, Centre Tecnològic Forestal de Catalunya; Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària. ■

Plan de acción para los espacios naturales protegidos del Estado español. EUROPARC-España 2002. Ed. Fundación Fernando González Bernádez. Madrid. 168 p.

Avaluació del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya

Tal com es donava compte, a la pàgina 5 del NOTÍCIES anterior, des de finals de març es du a terme la prova pilot en set espais naturals protegits de Catalunya per comprovar la validesa del sistema d'indicadors que ha de permetre realitzar l'avaluació del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya. Des que es va anunciar l'inici d'aquest projecte s'ha rebut resposta de més d'un centenar de persones interessades a col·laborar-hi. Les propostes rebudes fins a finals d'abril ja cobreixen 110 dels 147 espais

mesura, les de les terres de ponent (Noguera i Segrià) i de l'Ebre (Ribera d'Ebre i Terra Alta).

Com era d'esperar els espais naturals protegits que més propostes han rebut són els de les comarques barcelonines. Per l'elevat nombre d'ofertes rebudes destaquen: la Conreria-Sant Mateu-Céllecs, Serra de Collserola, Serres de Montnegre-el Corredor i un espai costaner del Baix Empordà, Muntanyes de Begur.

Espai d'interès natural serres d'Odèn-Port del Comte

protegits que hi ha a Catalunya, la qual cosa demostra el gran interès que aquest projecte ha suscitat entre els naturalistes catalans.

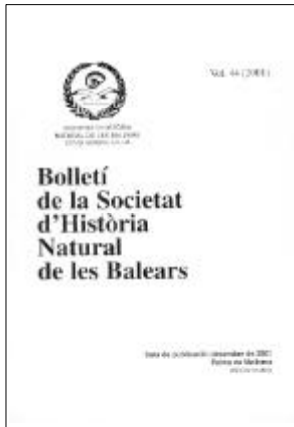
Això no obstant, encara queden buits i alguns són força importants. El cas més gran és el dels espais naturals protegits de la Vall d'Aran, ja que dels deu que hi ha, solament s'ha rebut una proposta d'avaluació. Altres comarques amb buits importants són el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà i, en menys

Des d'aquest NOTÍCIES es vol demanar novament la col·laboració de tots els socis de la Institució en aquest projecte i, de manera especial, de tots aquells que són coneixedors dels espais naturals protegits de les terres pirinenques, especialment la Vall d'Aran i els dos Pallars.

Tal com ja s'ha exposat anteriorment, el propòsit d'aquest projecte és avaluar de la forma més objectiva possible, l'efectivitat

La agroecologia frente a los desafíos y la crisis de la agricultura moderna

El Departament de Biologia Vegetal, Unitat de Botànica de la Facultat de Biologia, UB i el Centre d'Estudis Ambientals de la UAB, us ofereixen la conferència «La agroecologia frente a los desafíos y la crisis de la agricultura moderna», a càrrec de Miquel A. Altieri, University of California, Berkeley, California, USA, que tindrà lloc a l'Aula Magna de la Facultat de Biologia (Av. Diagonal 645; Barcelona), el dimecres 22 maig de 2002 a les 18 h.

Bolletí de la Societat d'Història Natural de les Balears. Volum 44. Palma de Mallorca, 2001. 148 p.

III Jornades del Medi Ambient de les Illes Balears. 14, 15 i 16 de novembre de 2001. Ponències i resums. Ed. GUILLEM X. PONS. Palma, 2001. 314 p.

del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya i formular propostes de millora. Ha estat inclòs com a projecte pioner (observatori viu) del *Plan de Acción de los Espacios Naturales Protegidos del Estado Español* (capítol 8è: Avaluació de la gestió) que ha estat publicat recentment per la Federació d'Espais Naturals Protegits de l'Estat Espanyol.

El calendari de treball previst és el següent:

- Principis del mes de maig es presentarà a la pàgina web de la Institució una primera llista dels avaluadors de cada espai.
- A finals del mes de maig es preveu tenir acabada la prova pilot de validació dels indicadors, de manera que es pugui revisar i fer-ne la redacció definitiva.
- A mitjan o a finals de juny, es creu que es podrà començar l'avaluació de tots els espais protegits de Catalunya.

- Finals d'octubre: presentació dels treballs de l'avaluació.
- Novembre i desembre: elaboració de les dades recopilades i redacció del document de conclusions.

Es preveu pagar les despeses que generi aquest treball als autors de les avaluacions. La retribució s'ajustarà a les dimensions de l'espai natural protegit, la diversitat de figures jurídiques que tingui i el grau de complexitat de la gestió que s'hi hagi desenvolupat. Escau recordar que el 51 % dels espais inclosos en el PEIN tenen menys de 1000 ha de superfície i han tingut poca o gens de gestió conservacionista.

Per a més informació, o per apuntar-se com a avaluador d'algun dels espais que encara queden vacants, consulteu la pàgina web de la Institució: <http://www.iec.es/ichn> ■

Sessions científiques

Els animals cavernícoles: una fauna peculiar que convé protegir

El dia 10 d'abril, Joan Lluís Pretus, del Departament d'Ecologia de la Facultat de Biologia de la UB, va oferir la conferència «Els animals cavernícoles: una fauna peculiar que convé protegir», de la qual us n'oferim el resum.

Les peculiars característiques dels animals cavernícoles —anoftàlmia, despigmentació, estilització— els han fet atractius als naturalistes i als biòlegs evolutius, com a exemples notablement clars de convergència adaptativa. Nascuda tard respecte d'altres disciplines, no és fins el 1907 que el biòleg marí romanès Émile Racovitza, amb el seu *Essai sur les problèmes biospéologiques*, posa la història natural dels animals de les coves en un context apropiat i modern. La visita del vaixell oceanogràfic Roland a les Illes, des de l'estació costanera Arago, a Banyuls de la Marenda, és afortunada perquè fa que Racovitza explori les coves del Drac, a Manacor, i, en descobrir el crustaci que anomenà *cirolana cega de Moragues* (*Typhlocirolana moraguesi*), inicià el 1905 una tasca sistemàtica de notòria transcendència i excel·lent qualitat gràfica, que desemboca el 1912 en una revisió impecable i insuperada d'aquesta família d'isòpodes. La intel·lectualitat local que es mostrà sensible a aquestes troballes fou la de capellans com el pare Pujiula, o la de l'oftalmòleg barceloní Menacho que, curiosament interessat en la fauna cega de les coves, divulga un suposat *Gammarus caecus* en una conferència el 1910 feta a Buenos Aires. Així, entre el 1905 i el 1911 es fan algunes troballes bioespeleològiques més, però amb poca fortuna per a la sistemàtica del grup, fins que queden corregides i superades en l'obra esmentada de 1912. Tot plegat fa que el pas de Racovitza per les costes catalanoparlants fos més aviat un esdeveniment anecdòtic

que arrelà poc i contribuí menys a consolidar el darwinisme dins la cultura local. I és llàstima, perquè, sens dubte, la inserció de l'evolucionisme dins la cultura és a la base per a comprendre, i en conseqüència, preservar honestament la biodiversitat.

Un segle més tard, l'impuls general de la bioespeleologia sembla estancat, i no pas perquè s'apagui la flama de noves troballes excitants, sinó per la dimensió que prenen les tendències en recerca, que deixen per a l'oblit, entre d'altres, també els problemes bioespeleològics. Ens cal, per tant, argumentar de nou. Podríem especular, per exemple, sobre l'interès creixent per estudis fisiològics i genètics sobre l'envelliment, que poden arribar a suposar noves fites de recerca on els vells cavernícoles, que decupliquen en edat els que fan vida a l'exterior, poden aportar algunes claus rellevants. Alguns autors són conscients de la necessitat de repensar la bioespeleologia, com ara Culver,

(Continua)

als EUA, que ha mesurat directament la força de la selecció natural modelant la morfologia dels cavernícoles, amb aproximacions derivades de la genètica quantitativa. És per això que pensem que les opcions de recerca de la bioespeleologia que imprimeixen rellevància als cavernícoles no semblen ni molt menys esgotades. A més, tot i que el debat entre lamarckistes i darwinistes ja és història, aspectes polèmics equivalents el substitueixen actualment. Vegeu, sinó, el debat sobre el pes dels processos ontogenètics i del retard en l'expressió de gens reguladors, en determinar paquets de canvis macroevolutius molt ràpids. Aquí s'intueix, també, que els cavernícoles hi podrien aportar qui sap si notables casos d'estudi. Però ens cal anar més enllà dels recursos acadèmics. És cert que la tasca d'arrelament dins la cultura del carrer tampoc ha estat el plat fort dels museus amb cura pel patrimoni bioespeleològic. Pots ser un bon cop d'efecte seria habilitar un espai temàtic de biodiversitat espeleològica interactiu al Museu de la Ciència de Barcelona.

Ultra els trets vitals peculiars que fan de la fauna cavernícola models d'estudi per a la biologia evolutiva, els animals de les coves són exemples també per a la paleobiogeografia i la filogènia: en els dos casos perquè al món cavernícola hi trobem els esglaons perduts de l'evolució, de l'anagènesi macroevolutiva. Per exemple, sols dins els anys vuitanta i noranta darrers s'han descrit nombroses noves famílies, ordres i alguna nova classe de crustacis, la darrera de les quals s'aproxima a l'aspecte d'algunes criatures que, d'haver-se recollit fòssils, les haguéssim percebudes com a fantàstiques o oníriques, comparables com són a les espectaculars faunes d'Ediacara del precàmbric, divulgades per Gould. Aquests fòssils vivents són en realitat doblement fòssils: són fòssils les seves àrees de distribució, per exemple resseguint els marges de l'antiga mar de Tethys, i són fòssils en tant que han patit una estasi evolutiva que fa

que espècies cavernícoles a banda i banda de l'Atlàntic, sense dispersió activa possible, siguin congenèriques i aparentment quasi espècies bessones, malgrat la seixantena llarga de milions d'anys que les separen d'un suposat ancestre comú.

La fauna cavernícola és un actiu important en l'inventari de la biodiversitat del país. A Catalunya representa un percentatge molt important del total d'endemismes. Al País Valencià i a les Balears la fauna cavernícola és un patrimoni igualment molt ric. Tot i això, sorprenentment els ampara una molt magra cobertura legal. L'exemple més frapant i recent és el contenciós aixecat entorn de l'anomenat Ullal de la Rambla Miravet, a Orpesa de Mar, Castelló, on viu l'única gamba cavernícola de l'Estat espanyol, la *Typhlatya miravetensis*, trobada accidentalment l'any 1996. Arrel d'això, a l'indret ara s'estan trobant espècies pertanyents a gèneres descrits pel mateix Racovitza i que no havien estat trobats més des d'aleshores. Una carretera amenaça la conservació de la zona. Caldria veure com exemplifica el desenllaç d'aquest cas la manera de procedir en la problemàtica del patrimoni natural del segle XIX un país —el nostre— membre de la Unió Europea, que és la gran impulsora de la protecció de la biodiversitat. Aquest i altres casos, no tan notables, plantegen com encarar-se a legislar sobre aspectes de la biodiversitat que és feta d'espècies relictuals i funcionalment extemporànies, de distribució poc previsible. Cada troballa no és tant un indicatiu com un fet isolat i irreplicable. Pots ser les lleis que regulen la protecció de les troballes arqueològiques hi aportarien una lògica més ajustada, i en serien un exemple de reglament *necessari* —a part d'urgent— que cal posar en pràctica. Cal, però, que també *obliguin* la redacció *a posteriori* a la troballa de mesures *suficients* amb vista a complementar-les i a dotar-les de mesures d'eficàcia real envers l'àmbit d'influència local. ■

Custòdia de 30 en 30

A les pàgines del NOTÍCIES ja hem parlat anteriorment de custòdia del territori, amb motiu del primer seminari internacional celebrat a Catalunya sobre la matèria (NOTÍCIES, núm. 33), i més recentment amb motiu de la II Reunió de la Xarxa Catalana de custòdia del territori (NOTÍCIES, núm. 39).

Ara només us volem anunciar que durant aquest any 2002 la Xarxa de custòdia del territori es troba en procés de constitució com una organització i oficina tècnica que doni suport a entitats i institucions interessades en l'aplicació de la custòdia del territori.

El noticiari electrònic *Custòdia de 30 en 30*, es publica una vegada al mes des del març passat i és el principal vehicle de comunicació de la Xarxa que estem constituint. Si us interessa rebre aquest noticiari, envieu-nos la vostra adreça electrònica a: L_ALBER@terra.es

Cursos naturalistes

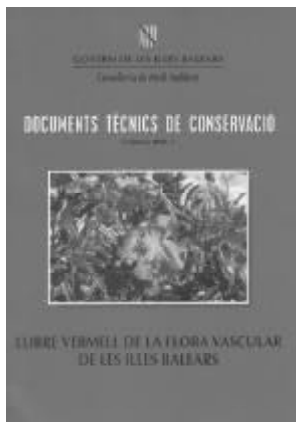
Introducció al coneixement de la geologia de la Catalunya Central

El passat divendres 1 de març s'inicià a Manresa el curs naturalista de la ICHN «Introducció al coneixement de la geologia de la Catalunya Central», promogut des de la delegació del Bages. La primera sessió, de caràcter teòric, tingué lloc a les aules del Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals de la UPC (Campus Manresa). En aquesta sessió es va fer un repàs general de les característiques geològiques més interessants de la conca de l'Ebre i, en particular, de la zona que es visità els dos dies següents (curs mitjà del Llobregat i Cardoner). Seguidament tingué lloc la visita al Museu de Geologia del Centre d'Estudis Geològics Valentí Masachs, situat a la mateixa UPC. Aquesta

visita permet conèixer l'interessant fons paleontològic i mineralògic de la col·lecció (on destaquen notables exemplars de fòssils i minerals de la Catalunya Central). Aprofitem per agrair, un cop més, la predisposició i l'ajut facilitats pel centre en la realització del curs. Seguidament els cursetistes anaren a passar la nit a l'Alberg del Carme de Manresa on s'allotjaren durant el curs.

El primer dia de camp (a peu i amb cotxe) començà malament: plovia a bots i a barrals! Així doncs, no es pogué fer l'excursió al Montcau i es canvià per una visita al sector de la Puda, on s'observà el marge sud-est de la Conca de l'Ebre i els materials més antics

(Continua)

Libre vermell de la flora vascular de les illes Balears. Documents tècnics de conservació. LLORENÇ SÁEZ I JOSEP A. ROSSELLÓ. Palma de Mallorca, abril de 2001.

que la reomplen en aquest sector. L'excursió transcorregué per la vall del Llobregat, fent diverses parades a Castellbell, el Pont de Vilomara, Manresa i Calders per observar les característiques de les roques sedimentàries que hi afloren i veure diversos aspectes geomorfològics i paleontològics. A la tarda el temps millorà, la qual cosa permeté continuar la visita més tranquil·lament per la vall de la Riera de Malrubí (Artés), per acabar a Sallent, on s'observaren diversos aspectes relacionats amb les sals que hi ha en el subsòl (tectònica salina, etc.).

El segon dia de camp féu un sol esplèndid. Començarem la nostra excursió estudiant la

Participants al curs de geologia de la conca de l'Ebre reben les explicacions d'Oriol Oms

geologia de la vall del Cardoner pels entorns de Súria i Cardona. En aquesta darrera localitat vam gaudir de la troballa de nous i molt interessants afloraments de roques salines en la llera ara desviada del riu Cardoner. Les roques salines tenen processos de dissolució molt accelerats que generen notables fenòmens càrstics de manera gairebé instantània.

L'excursió continuà cap a Solsona i Sant Llorenç de Morunys, on les roques del marge nord de la conca mostren amb tota claredat els efectes de deformació simultanis a la sedimentació. El curs acabà gaudint de l'espectacular vista geològicopaisatgística de la Serra de Busa des del mirador de la Creu del Codó. ■

La discordança progressiva de la serra de Bastets i el sinclinal de la serra de Busa, vistos des del mirador del Codó prop de Coll de Jou -Solsonès-. Els estrats inclinats fins més enllà de la verticalitat, a l'esquerra de la imatge on formen les crestes rocoses de la serra de Bastets, progressivament passen de la posició invertida fins pràcticament a l'horitzontal del sinclinal de Busa, a la dreta de la imatge.

Gestió i conservació de la tortuga mediterrània (*Testudo h. hermanni*) a la serra de l'Albera

El passat 16 i 17 de març va tenir lloc, a les instal·lacions del Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera, al municipi de Garriguella (Alt Empordà), un curs destinat a comprendre aspectes sobre l'ecologia, la biologia i la conservació de la tortuga mediterrània a la serra de l'Albera. És en aquest paratge on es conserva encara la darrera població natural d'aquest queloni de la península Ibèrica.

El curs va començar amb una presentació a càrrec de Joan Maluquer, qui va explicar als participants els objectius i funcionament de

la ICHN, així com la dinàmica dels cursos que es vénen organitzant des de fa ja deu anys.

El programa específic del curs, amb la participació com a docents de Joan Budó, Xavier Capalleras i Marc Franch, va consistir, en una primera part, a analitzar la filogènia dels diversos grups de tortugues de la mediterrània, el registre fòssil i l'antic poblament d'aquestes espècies tant a Europa com a Catalunya. Posteriorment, es va tractar sobre les diferències morfològiques de les espècies i subespècies i les característiques

(Continua)

principals de l'ecotipus de l'Albera. Aquesta part del curs va finalitzar amb l'anàlisi de l'ecologia de la tortuga mediterrània a l'Albera.

En un altre bloc es va parlar sobre les causes de regressió, tan històriques com actuals, que ha patit i continua patint l'espècie. La gestió de l'hàbitat i els projectes de recuperació a l'Albera i de reintroducció en altres punts de Catalunya va permetre encaixar entre tots els participants un interessant col·loqui que es va allargar fins a una hora després de l'horari previst.

Els temes d'educació ambiental i sensibilització van ser tractats també al llarg del curs, ja que aquests són indispensables per a qualsevol projecte de recuperació de fauna.

El matí del diumenge, després de visitar les instal·lacions del Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera, els participants i els docents ens vam desplaçar fins a la zona de Sant Silvestre de Valleta, indret en el qual es va portar a la pràctica una demostració de les tècniques de seguiment de tortugues amb *radio-tracking*.

Per acabar, i a tall de resum, podem tots ple-gats mostrar-nos satisfets pel que fa al desenvolupament del curs, ja que l'entusiasme i l'interès mostrat pels participants va fer possible tractar i aprofundir en tots aquells aspectes i temes prioritaris relacionats amb la conservació de la tortuga mediterrània a l'Albera. ■

La vegetació d'ambients extrems (Monegros-Aiguabarreig): identificació i estratègies adaptatives

Aquest 13 i 14 d'abril es va fer a la comarca del Baix Cinca el curs sobre la vegetació d'ambients extrems.

Vint alumnes van conèixer de la ma dels naturalistes fragatins Sergio Galindo, Eduardo Royes i David Badia les espècies i les estratègies adaptatives dels ambients oposats dels Monegros i l'Aiguabarreig. El dissabte la recerca es va centrar per les serres del voltant de Fraga, espais com Sant Simó o el Bassal de Vallobar, l'espai de la Vallcornà i la Serreta Negra de la Franja de

Ponent on no va faltar l'observació alhora de la vegetació dels nombrosos cérvols.

Per la nit els participants arribaren a Mequinensa i l'endemà les prospeccions es van fer pels talussos i els boscos riparis de la confluència del Segre, Cinca i Ebre. En la jornada matinal tinguérem l'oportunitat de conversar amb Guillem Chacón, coordinador de l'espai natural de l'Aiguabarreig, qui va mostrar les experiències de gestió i ens va acompanyar mostrant-nos diferents sorpreses ornitològiques alhora que identificaven la flora riberenca. ■

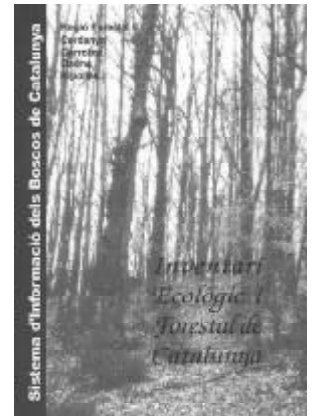

Les caixes niu: una eina per a la divulgació, l'estudi i la protecció dels ocells i els petits mamífers

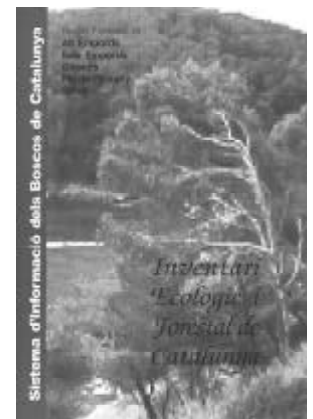
Tot i el baix nombre d'assistents (5), aquest curs, celebrat els dies 20-21 d'abril, va ser molt interessant i sobretot molt ben aprofitat per tots els alumnes.

Vàrem començar el dissabte al matí força puntuals, primer amb les presentacions dels

assistents i amb la presentació del curs a càrrec de Jordi Pietx. Tot el matí el vam dedicar a sessió teòrica sobre l'origen de les caixes niu, les seves aplicacions, models diferents, sistemes de col·locació, aplicacions en educació ambiental, monitoratge, espècies que les ocupen,...

Inventari Ecològic i Forestal de Catalunya. Regió forestal II. (Cerdanya, Garrotxa, Osona, Ripollès). Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, Universitat Autònoma de Barcelona, 2001. 96 p.

Inventari Ecològic i Forestal de Catalunya. Regió forestal III. (Alt Empordà, Baix Empordà Gironès, Pla de l'Estany i Selva). Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, Universitat Autònoma de Barcelona, 2001. 143 p.

Podeu adquirir aquests volums a l'adreça: <http://www.crea.uab.es/iefc>

(Continua)

El delta de l'Ebre: estudi multidisciplinari. Arxius de les Seccions de Ciències, CXXXI. Secció de Ciències Biològiques. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 2001. 114 p.

La qualitat ecològica del torrent de la vall d'Horta. SALVADOR CID. Ed. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001. 126 p.

Es tracta d'un estudi sobre la qualitat ecològica de l'ecosistema fluvial format pel torrent de la Vall d'Horta (situat al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac) i la zona de ribera.

A la tarda vàrem anar al taller del GACO i en Miquel Gòmez ens va fer una classe magistral de com construir una caixa niu, preparar motlles, ganxos, tipus de fusta apropiada, construcció de menjadores,... i cadascun dels assistents va sortir amb una caixa niu de collita pròpia. Sortint del taller vàrem continuar la sessió teòrica amb les espècies que ocupen les caixes-niu i problemes de depredació. Al vespre, abans de sopar, vàrem fer una sortida pels ambients agrícoles de la Plana de Vic per escoltar rapinyaires nocturns.

Diumenge a dos quarts de 9 del matí vam iniciar la sortida cap a la finca d'Espinzella (T.M. de Viladrau) on vam poder controlar les caixes-niu que hi ha penjades, l'ocupació de les quals era de gairebé del 100 % i la majoria d'espècies es trobaven a mitja posta. A més, vàrem tenir l'oportunitat de participar d'una sessió d'anellament científic organitzada pel Grup de Naturalistes d'Osona.

Després, ens vàrem desplaçar a la roureda del Llopart (T.M. de Sant Julià de Vilatorrada i Santa Eugènia de Berga) on hi vam controlar les caixes que hi ha penjades i vam fer un dinar de camp mentre observàvem rapinyaires en vol. A la tarda, vàrem tornar a l'Ajuntament de Calldetenes per acabar de fer la darrera sessió teòrica sobre l'ocupació de caixes nius per part de petits mamífers i la cloenda final. ■

Acords del Consell Directiu

En la reunió del 13 de març, es va tractar de manera força extensa l'oportunitat de constituir una delegació de la Institució al País Valencià i es va comentar el desenvolupament de la trobada que amb aquesta finalitat es va fer a Vistabella del Maestrat els dies 2 i 3 de març amb els socis valencians que proposen impulsar-la.

Pel que fa a publicacions, es va informar que es publicarà una fe d'errates del *Butlletí* número 69 i que es faran noves separates corregides de l'article de Jordi López. També es van acordar diverses mesures per millorar el funcionament de la Comissió de Publicacions i es va proposar la necessitat d'elaborar unes noves normes de publicació per al *Butlletí*. D'aquesta reunió també s'ha de destacar que Jordi Pietx deixà el Consell Directiu després de quatre anys de formar-ne part, tot i que es mostrà disposat a continuar treballant per potenciar les activitats de la Institució a Osona.

De la reunió del Consell Directiu del 17 d'abril, el més destacable és que Ferran Rodà,

per motius personals, ha decidit deixar el seu càrrec del Consell Directiu després de sis anys de dedicació a la Institució. Es va acordar que Joan Pino el substituís i que ocupés el càrrec de vicepresident de manera interina i fins a la propera Assemblea General.

En aquesta mateixa reunió es van presentar dos nous components del Consell Directiu, Sergi Saladié i Carles Santana, els quals treballaran per impulsar les activitats de la Institució a les comarques tarragonines i al País Valencià.

Entre els nous projectes que es van presentar en aquesta reunió destaca el de publicar el catàleg dels heteròpters de Catalunya.

També es va informar de la propera aparició del llibre *El medi natural del terme de Manresa* i que ha calgut ajornar fins a la propera tardor el cicle de conferències que l'IEC organitzava conjuntament amb diverses societats filials amb el tema «La terra i el medi». ■

Delegació de la ICHN al País Valencià

Durant anys, bona part del naturalisme fet al País Valencià ha viscut d'esquenes a la realitat cultural i lingüística del país, per bé que cal tenir en compte honorífiques excepcions. D'altra banda, les activitats naturalistes a les comarques valencianes massa sovint es realitzaven de manera inconnexa amb les que es feien a Catalunya i a les Illes Balears. Així, la delegació del País Valencià de la Institució Catalana d'Història Natural naix amb el doble objectiu

de dinamitzar la vida naturalista a les comarques del sud, alhora que pretén situar aquestes activitats en el marc social i lingüístic que li correspon.

Moguts per aquesta doble intenció es va celebrar una primera assemblea constitutiva el dia 9 de febrer a la ciutat de València on van aplegar-se els socis i simpatitzants valencians de la ICHN. Com a resultat d'aquesta assemblea constitutiva s'acordà

(Continua)

la proposta a la Institució de formar una delegació territorial que tindria com a àrea d'actuació la totalitat del País Valencià. Igualment, es convení en la necessitat de reunir una junta impulsora que estaria integrada per Jordi Domingo, Marta Goberna, Paula Goberna, Màrius Marínez i Carles Santana. En una segona convocatòria van reunir-se a Vistabella del Maestrat els dies 2 i 3 març representants del Consell Directiu de la ICHN amb els socis i les sòcies valencians per tal de formalitzar la constitució de la nova delegació territorial.

Finalment, la nova delegació va ser presentada a les Illes Balears durant el Congrés de Medi Ambient i Municipalisme davant representants municipals d'arreu de les terres de llengua catalana. La Societat d'Història Natural de les Illes Balears, que ens va fer d'amfitriona, es va mostrar il·lusionada de crear vincles de col·laboració amb la nova delegació de la ICHN.

Entre els objectius de la delegació de la ICHN al País Valencià hi ha mantenir i potenciar l'oferta dels cursos de la Institució fets a les comarques valencianes, sempre amb l'objectiu d'abastar el màxim de temàtiques naturalistes possible. Igualment es proposa l'organització de conferències, xerrades i taules rodones arreu del país que donen a conèixer el naturalisme que es fa i que s'ha fet històricament a les terres

valencianes. En aquest sentit s'està treballant en l'organització d'una escola naturalista d'Estiu dels Països Catalans per aquest juliol a Penyagolosa.

La delegació del País Valencià de la ICHN està en marxa, esperem trobar-nos en el camí amb tots els companys i companyes d'arreu dels Països Catalans. ■

Excursió al Fondo d'Elx

El diumenge 26 de maig visitarem l'espai natural del Fondo d'Elx, una zona aquàtica d'importància internacional amb espècies ben simbòliques com el xarxet marbrenc.

L'eixida anirà guiada pel naturalista Vicent Sansano, responsable d'aquesta àrea i membre de la ICHN al País Valencià.

Per aquells que vulgueu aprofitar el cap de setmana s'ha previst una visita el dissabte 25 al Palmerar d'Elx, recentment declarat patrimoni de la humanitat. Per a més informació i inscripcions, truqueu a Agustí Agulló, telèfon: 965 424 143.

Delegació del Bages

Les properes activitats programades per la delegació del Bages són les següents:

Diumenge 26 de maig
Excursió naturalista al torrent de la Font Freda, al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. El torrent de la Font Freda és una canal humida i ombrívola, excepcionalment rica en molses i falgueres, del PN de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'ascensió, des del poble de Mura fins a la carena de l'Obac, és una pujada feixuga i feréstega, reservada als bons excursionistes i que descobreix racons de vegetació exuberant. Sortida a les 9 del matí de la UPC de Manresa (Av. Bases de Manresa, s/n).

Divendres 31 de maig
El seguiment de les poblacions de papalones a Catalunya. Conferència a càrrec de JOSEP PLANAS, de la Societat Catalana de Lepidopterologia. Tindrà lloc a les 19 h. a la UPC-Manresa.

Dissabte 1 de juny
Sortida per al'observació de papalones. Trobada a les 9 del matí a la UPC-Manresa.

Dissabte 15 i diumenge 16 de juny.
Sortida naturalista a l'Aiguabarreig dels rius Segre, Cinca i Ebre. Per a més informació i inscripcions, adreceu-vos a: ichnbages@infonegocio.com, o bé a la Secretaria de la ICHN: ichn@iec.es. ■

Grup de Naturalistes d'Osona

A la comarca d'Osona tenim la sort de ser un conjunt de naturalistes amb una certa activitat, però que fins ara no teníem un punt de trobada comú ni un grup que ens permetés organitzar activitats que poguessin arribar a més gent.

El novembre de l'any 2000 es va constituir la nostra agrupació que pretén acollir a tots els

naturalistes interessats en el patrimoni natural de la comarca d'Osona i a aquella gent més profana que tingui interès a aprofundir sobre aquest tema. De moment, i sense pretensions de realitzar una activitat molt intensa, el grup ha començat a funcionar fent diverses sortides naturalistes, engenant un fòrum ambiental d'Osona i organitzant l'exposició fotogràfica "Natura a Osona".

(Continua)

Mapa excursionista del Parc Natural del Montseny

La Diputació de Barcelona, amb el suport de la de Girona (cogestores del parc natural del Montseny) han editat recentment el mapa excursionista del Parc Natural del Montseny (escala 1:25.000).

El mapa és una reedició actualitzada (feta ara de manera digital a partir de la base cartogràfica inicial), del que va sortir l'any 1994 amb les correccions i actualitzacions pertinents. El mapa, incorpora els nous serveis i equipaments, així com els canvis territorials que ha sofert el massís en els darrers anys.

Es pot adquirir als centres d'informació del Parc Natural i a llibreries especialitzades, o bé demanar-lo contra reembossament a la Llibreria de la Diputació de Barcelona (c. Londres 55, tel. 934 022 500). El PVP és de 6 €.

L'espai. Informatiu Gallecs. Butlletí núm. 1, gener de 2002. Per rebre aquest butlletí de manera periòdica cal sol·licitar-lo per fax al número 935 795 105.

El Grup de Naturalistes d'Osona està vinculat a la Institució Catalana d'Història Natural amb molts anys d'història en el món naturalista català i que és qui finança les activitats del grup. Actualment ja som 65 persones registrades al Fòrum de Naturalistes d'Osona a la web: <http://www.iec.es/ichn>, on podreu registrar-vos per enviar i rebre missatges relacionats amb el naturalisme a Osona i estar al corrent de les activitats del grup.

Si us voleu adreçar a nosaltres, feu-ho a través del Fòrum de Naturalistes d'Osona, o a l'adreça electrònica forumnatura@ambientdigital.com. També ho podeu fer a través de la Secretaria de la Institució (ichn@iec.es; tel. 933 248 582).

De moment ja hem realitzat una sèrie de sortides naturalistes:

- La posta dels amfibis (Vidrà, febrer de 2001)
- La vegetació de les fagedes (Cabrera, maig de 2001)

Programa de sortides

8 de juny

Els turons testimoni de la comarca d'Osona. (El Clascar de Malla, Serrat de Mont-rodon i Serrat de Palau – Malla i Gurb), guiada per CARMÉ CASAS (tel.: 938 854 512). Reconeixement de les comunitats vegetals presents en aquests espais naturals característics de la Plana. Característiques geològiques, problemàtiques d'erosió i possibles actuacions. Es farà un recorregut per diversos turons representatius (El Clascar de Malla, Serrat de Mont-rodon i Serrat de Palau), els quals presenten algunes característiques particulars, botàniques i geològiques.

El desplaçament d'un turó a l'altre es farà en cotxe. És recomanable portar esmorzar.

Lloc i hora de trobada: a l'aparcament de l'església parroquial de Malla, a les 9 del matí.

13 de Juliol (Riera de Sora)

Descobriments dels Odonats (espiadimonis), guiada per PEP GARCIA MORENO (tel.: 938 832 009; a/e: jgarciamm@terra.es). Introducció dels Odonats (espiadimonis), captura d'alguns exemplars i posterior identificació d'espècies. Coneixement dels seus cicles biològics, requeriments d'hàbitat i problemàtica de la seva conservació.

És recomanable que porteu botes d'aigua i l'esmorzar.

Lloc i hora de trobada: trencant de Sora amb la C-17 (N-152), a dos quarts d'onze del matí.

7 de Setembre (Casa de Busquets, Perafita)

Mirem els estels, guiada per JOSEP PUJALS i MERCÈ RIALT (tel.: 938 122 001; a/e: masroca@teleline.es). Sortida d'introducció al coneixement de les constel·lacions que es poden veure a l'estiu i a ull nu. Explicacions

- Rastres a la neu (Serra Caballera, novembre de 2001)
- La roureda del Llopart – custòdia del territori (Sant Julià de Vilatorrada, febrer 2002)

Enguany, també hem organitzat conjuntament amb la ICHN dos cursos naturalistes de la Institució:

- Les caixes niu: una eina per a la divulgació, estudi i protecció dels ocells
- Valoració de l'estat ecològic d'un riu: el Ter a Manlleu

Aquest any estem preparant l'edició d'un programa d'activitats i sortides naturalistes i l'ampliació del Fòrum a una pàgina web més completa. També participarem en el projecte d'avaluació de l'estat dels espais naturals de Catalunya que durant el 2002 portarà a terme la ICHN.

Els mesos de novembre i el desembre, podreu visitar l'exposició fotogràfica «Natura a Osona» al Temple Romà de Vic i la primavera vinent a Can Puget de Manlleu. ■

sobre la dinàmica de planetes i estrelles, breu introducció a la fotografia nocturna d'estels i descripció de les activitats de l'Agrupació Astronòmica d'Osona.

Es recomana que porteu prismàtics, càmera de fotografar i llinterna.

Lloc i hora de trobada: davant del forn de pa de Perafita, a dos quarts de vuit del vespre.

19 d'Octubre (Coll de Revell- Viladrau)

Taller de Bolets, guiada per JORDI BAUCCELLS (tel. 938 891 697). Sortida pràctica d'identificació de camp dels principals grups i espècies comestibles i les tòxiques, on trobar-les com fotografar-les i recollir-les. Recol·lecció i cata de material. Sortida de matí fins a les 14 h.

Porteu esmorzar, calçat per caminar, cistell i ganivet.

Lloc i hora de trobada: restaurat del Coll de Revell, a dos quarts de deu del matí.

Desembre

Rastres a la neu, guiada per RAMON POU (tel.: 93.886.00.50) i CARLES MARTORELL (93.889.35.71). La neu ens ofereix un magnífic substrat per identificar les petges i els rastres de molts mamífers i ocells, animals que pels seus abits i costums són difícils d'observar i que moltes vegades només podem confirmar la seva presència llegint les senyals i rastres que deixen. Farem un recorregut d'unes quatre hores, cal que porteu l'esmorzar, robat i calçat adequats.

Lloc i hora de trobada: per confirmar en funció de la neu.

Per a informació i inscripcions, adreceu-vos als telèfons i/o adreces electròniques del responsable de cada sortida. ■

(Continua)

Representants en organismes i institucions

Consell de Protecció de la Natura

El passat 21 de febrer va tenir lloc la reunió de la Comissió Permanent del Consell de Protecció de la Natura. En aquesta reunió es va informar de l'aprovació provisional del Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina i es va fer un repàs de les al·legacions presentades pel Consell de Protecció de la Natura que han estat tingudes en compte; també es va notificar l'aprovació definitiva del Pla Especial de delimitació definitiva dels espais del PEIN Massís de les Salines, Penya-segats de la Muga i Massís de l'Albera. S'informà favorablement del projecte de decret pel qual s'inclou l'espai Cap Roig-Castell a l'espai Muntanyes de Begur i s'en modifiquen els límits.

El secretari va informar que el Departament de Medi Ambient ha proposat que els es-

pais naturals del Cap de Creus i de les Illes Medes siguin declarats Zones Especialment Protegides d'Importància per a la Mediterrània (ZEPIM) en el marc del Protocol per a les zones especialment protegides i per a la diversitat biològica en la Mediterrània del Conveni de Barcelona per a la protecció del medi marí i del litoral de la Mediterrània.

En un altre ordre de coses, es va fer la proposta de millora de la pàgina web del Consell de Protecció de la Natura <http://www.gencat.es/mediamb/pn/consell-natura/index.htm> i es va acordar la publicació de la memòria 2000-2001. El nou director general de Patrimoni Natural i Medi Físic, senyor Pere Maluquer, va aprofitar aquesta reunió per saludar els assistents i per interessar-se per l'activitat que desenvolupa el Consell de Protecció de la Natura. ■

Campanyes de salvaguarda

El Delta i l'Aiguabarreig contra el PHN

El 16 de març la Plataforma per a la Defensa de l'Ebre va dur a terme un nou acte reivindicatiu contra el PHN. Hi van participar l'hidrogèleg Antoni Canicio, que va parlar dels efectes sobre el Delta, el nostre

que tractà els efectes sobre les conques receptors.

L'acte, que es va desenvolupar al llarg del dia al Delta i a les Cases d'Alcanar, va

company de la ICHN, Guillem Chacón, que centrà la seua intervenció en les conseqüències sobre l'Aiguabarreig del Segre, Cinca i Ebre i Quim Pérez, d'Ecologistes en Acció

comptar amb el recolzament del cantautor Lluís Llach, qui va manifestar també la seva oposició al PHN i a la nit va oferir un multitudinari concert. ■

Recull de legislació

Ajuts

Ordre MAB/57/2002, del 28 de febrer, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per a la conservació d'hàbitats naturals i hàbitats d'espècies en virtut de les directives 92/43/CEE i 79/409/CEE, en els espais proposats per a la Xarxa Natura 2000 en la regió biogeogràfica alpina, i es fa pública la convocatòria per a l'any 2002 (codi de la convocatòria 04.10.02). (DOGC núm. 3591 del 8 de març de 2002).

Exposició Sagrada Família: pedres del temple, roques dels temps

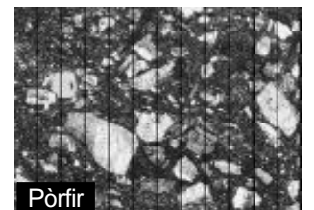
La Junta Constructora del Temple de la Sagrada Família, i el Museu de Geologia (Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella), Institut de Cultura de Barcelona han preparat conjuntament **Sagrada Família: Pedres del Temple, roques dels temps**, una de les exposicions de l'Any Gaudí, en ocasió de la commemoració del 150è aniversari del naixement d'aquest gran arquitecte.

L'exposició mostra una faceta inèdita de la Sagrada Família: l'interior de les seves pedres. Per tal d'assolir aquest objectiu s'ha comptat amb la col·laboració del Servei de Làmina Prima, de la Divisió III, de la Universitat de Barcelona i de tres fotògrafs especialitzats en fotomicrografia.

Presentació:

Museu de geologia. Sala de Mineralogia del Museu de Geologia del Parc de la Ciutadella, de Barcelona, de l'11 d'abril al 2 de juny de 2002. Horaris: de dimarts a diumenge de 10 a 14 h; dijous de 10 a 18.30 h. Dilluns tancat.

Ha estat coordinada per A. Masriera i A. Caminal

Pòrfir

Amb el suport de

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

fundada el 1899

ICHCN
INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Redacció: ICHN
C. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 933 248 582
Fax 932 701 180

Imprimeix: IMPREMTA BADIA, SL
Maqueta: Albert Beltran
Dipòsit Legal: B.39829-1995

Ordre MAB/114/2002, del 25 de març, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts destinats a projectes d'investigació sobre canvi climàtic i es convoquen els corresponents a l'any 2002 (codi de la convocatòria 03.09.02). (DOGC núm. 3615 del 15 d'abril de 2002).

Caça i pesca

Ordre MAB/53/2002, del 21 de febrer, per la qual s'estableixen les espècies objecte de pesca i es fixen els períodes hàbils i les normes generals relacionades amb la pesca a les aigües continentals de Catalunya per a la temporada 2002. (DOGC núm. 3590 del 7 de març de 2002).

Espais naturals protegits

Anunci pel qual se sotmet a informació pública la relació complementària de propietaris, béns i drets que són considerats d'expropiació necessària per a la recuperació de l'estany de Palau de Baix, al terme municipal de Palau-saverdera, dins la reserva natural integral dels Aiguamolls de l'Empordà. (DOGC núm. 3623 del 25 d'abril de 2002).

Agenda

Cursos naturalistes

11 i 12 de maig de 2002. **Els ocells del Parc Natural del Cap de Creus**, per PONS FELIU LATORRE, ornitòleg i ambientòleg; i JORDI MARTÍ ALEDO, ornitòleg

Informació i preinscripció

Parc Natural de Cap de Creus. Palau de l'Abat, monestir de Sant Pere de Rodes; 17489 El Port de la Selva. De dilluns a divendres, de 9 a 14 h i de 15 a 18 h. Demaneu per Josep M. Cervera. Tel. 972 193 191; fax 972 193 192.

18 i 19 de maig de 2002. **Introducció a la Biologia del comportament**, per ESTER DESFILIS, biòloga de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, UV

Informació i preinscripció

Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, UV. Ap. Correus 22085; 46071 València. De dilluns a divendres, de 9 a 20 h. Demaneu per Jordi Domingo. Tel. 963 983 640; 630 638 616. A/e: jordi.domingo@uv.es

25 i 26 de maig de 2002. **Introducció a l'estudi dels pasturatges**, per JORDI BARTOLOMÉ; i JOSEFINA BOIXADERA, biòlegs de la Facultat de Veterinària, UAB.

Informació i preinscripció

Pepi Broncano. Tel.: 938 674 756. A/e: mjbroncانو@yahoo.es, o Jordi Bartolomé, tel.: 935 811 496; a/e: jordi.bartolome@uab.es

15 i 16 de juny de 2002. **Les aus del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici**, per JORDI CANUT, tècnic de Fauna del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici

Informació i preinscripció

Casa del Parc d'Espot. C. Prat del Guarda, 4; 25597 Espot. Dilluns i dimecres, de 9 a 13 h i de 15.30 a 19 h. Demaneu per Alícia Orteu. Tel./Fax: 973 624 036; fax 932 701 180. A/e: aiguestortes@catalunya.com

Sessió conjunta SCB - ICHN

21 de maig de 2002, de 18 a 21 h, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. **Quatre cares del canvi global**. Hi intervindran: MANUEL BARANGÉ, director de l'Oficina Internacional del Projecte GLOBEC (Global Ocean Ecosystem Dynamics), RAFEL SIMÓ, Institut de Ciències del Mar, CMIMA-CSIC; DAVID SAURÍ, Centre d'Estudis Ambientals, Dept. de Geografia, UAB; CARLES GRACIA, Dept. d'Ecologia, UB i CREAM.

Recordau

Horari d'atenció als socis de la ICHN

Dilluns, dimecres i divendres de 9 a 17.30 h. Dimarts i dijous de 10.30 a 19 h.
Adreça electrònica: ichn@iec.es. Adreça d'Internet: <http://www.iec.es/ichn>

Han col·laborat en la redacció d'aquest NOTÍCIES:

David Badia, Jordi Badia, Joan Budó, Guillem Chacón, Josep Germain, Josep M. Mallarach, Carles Martorell, Oriol Oms, Jordi Pietx, Joan Lluís Pretus i Carles Santana.